

**Azərbaycan Respublikasının
Maliyyə Nazirliyinin**

*02 dekabr 2010-cu il tarixli
İ-201 №-li əmri ilə təsdiq
edilmişdir.*

**İstehsalatda bədbəxt hadisələr və peşə xəstəlikləri nəticəsində
peşə əmək qabiliyyətinin itirilməsi hallarından
icbari sığorta müqaviləsi**

(nümunəvi)

Bir tərəfdən bundan sonra müqavilənin mətni üzrə “*sığortaçı*” adlanacaq
açıq səhmdar cəmiyyəti

_____ *sığortaçının adı*

_____ *sığortaçının səlahiyyətli rəhbər işçisinin vəzifəsi, adı, soyadı, atasının adı*

şəxsində,

digər tərəfdən bundan sonra müqavilənin mətni üzrə “*sığortalı*” adlanacaq

_____ *hüquqi şəxsdirsə, adı, o cümlədən təşkilati-hüquqi forması; fiziki şəxsdirsə, adı, soyadı, atasının adı*

şəxsində (bundan sonra müqavilənin mətni üzrə “*tərəflər*”) “İstehsalatda bədbəxt hadisələr və peşə xəstəlikləri nəticəsində peşə əmək qabiliyyətinin itirilməsi hallarından icbari sığorta haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa (bundan sonra müqavilənin mətni üzrə “*Qanun*”) uyğun olaraq, aşağıdakı müqaviləni bağlayırlar:

1. Müqavilənin predmeti

Sığortalının qanunvericiliklə müəyyən edilmiş müvafiq sığorta tarifləri əsasında hesablanan və bu müqavilədə razılaşdırılmış müvafiq sığorta haqqını ödəməsi müqabilində onunla bağlanmış _____

əmək müqaviləsi və ya mülki-hüquqi müqavilənin adı

müqaviləsi əsasında _____ həyata keçirilməsinə cəlb edilmiş

*müvafiq olaraq, “işlərin” və ya
“xidmətlərin” sözünü qeyd etməli*

fiziki şəxslərin (bundan sonra müqavilənin mətni üzrə “*sığorta olunanlar*”) həyatına və sağlamlığına istehsalatda bədbəxt hadisələr və peşə xəstəlikləri nəticəsində peşə əmək qabiliyyətinin itirilməsi hallarından dəyən zərərlə əlaqədar onların peşə əmək qabiliyyətinin itirilməsinə və ya ölümünə görə sığortaçı qanunvericilikdə müəyyən edilmiş qaydada sığorta ödənişinin verilməsi öhdəliyi götürür.

2. Sığorta olunanlar

Sığortalı bu müqavilənin xeyrinə bağlandığı və müqaviləyə əlavə edilmiş və onun ayrılmaz tərkib hissəsi olan cədvəldə sığorta olunanlar qismində göstərilən

Qanunun 3.1-ci maddəsində göstərilən kateqoriyaların hər hansı birini, bir hissəsini və ya bir neçəsini qeyd etməli

istehsalatda bədbəxt hadisələr və peşə xəstəlikləri nəticəsində peşə əmək qabiliyyətinin itirilməsi hallarından sığorta etdirir.

3. Faydalanan şəxslər

3.1. Sığorta hadisəsi nəticəsində peşə əmək qabiliyyətini itirmiş sığorta olunan faydalanan şəxs sayılmaqla, sığorta ödənişini almaq hüququna malikdir.

3.2. Sığorta hadisəsi nəticəsində sığorta olunanın öldüyü halda aşağıdakı şəxslər faydalanan şəxs kimi tanınır:

3.2.1. sığorta olunanın himayəsində olmuş və ya onun öldüyü gündəkdən ondan dolanacaq təminatı almaq hüququna malik olmuş əmək qabiliyyəti olmayan şəxslər;

3.2.2. sığorta olunanın ölümündən sonra doğulmuş uşağı;

3.2.3. sığorta olunanın himayəsində olmuş və onun on dörd yaşına çatmamış, yaxud bu yaşa çatsa da, tibb orqanlarının rəyinə əsasən sağlamlıq vəziyyətinə görə başqasının qulluğuna ehtiyacı olan uşaqlarına, nəvələrinə, qardaşlarına və bacılarına qulluq etməklə məşğul olan və əmək qabiliyyətindən asılı olmayaraq işləməyən valideynlərindən biri, arvadı (əri) və ya digər ailə üzvü;

3.2.4. sığorta olunanın himayəsində olmuş və onun ölümündən sonra beş il ərzində əmək qabiliyyətini itirmiş şəxslər.

4. Sığorta məbləği

4.1. Müqavilə üzrə hər bir sığorta olunana münasibətdə sığorta məbləğləri, habelə ümumi sığorta məbləği qanunvericiliyə nəzərdə tutulmuş qaydada hesablanmaqla müqaviləyə əlavə edilmiş və onun ayrılmaz tərkib hissəsi olan əlavədə müəyyən edilir.

5. Sığorta haqqı

5.1. Qanunvericiliklə müəyyən edilmiş müvafiq sığorta tariflərinin tətbiq edilməsi ilə hər bir sığorta olunana münasibətdə hesablanan bir illik sığorta haqqı, habelə sığorta haqqının müqavilə üzrə bir illik ümumi məbləği müqaviləyə əlavə edilmiş və onun ayrılmaz tərkib hissəsi olan cədvəldə göstəriləni kimi razılaşdırılır.

5.2. Müqavilədə razılaşdırılmış sığorta haqqının ümumi məbləği müqavilənin bağlandığı tarixdən _____ gün müddətində _____

"birdəfəlik" və ya "hissə-hissə" sözünü qeyd et

ödənilir.

5.3. Bu müqavilədə sığorta haqqının hissə-hissə ödənilməsi razılaşıdırıldığı halda, sığorta haqqı iki, üç və ya dörd bərabər hissəyə bölünməklə aşağıdakı kimi ödənilir:

<i>I hissə(məbləğ)</i>	<i>II hissə(məbləğ)</i>	<i>III hissə(məbləğ)</i>	<i>IV hissə(məbləğ)</i>
<i>ödəmə tarixi</i>	<i>ödəmə tarixi</i>	<i>ödəmə tarixi</i>	<i>ödəmə tarixi</i>

5.4. Sığorta olunanların siyahısında, kateqoriyasında, peşə riskinin dərəcəsində, sığortalının əmək haqqı fondunda, habelə sığorta tariflərində dəyişikliklərin baş verdiyi tarixdən 15 iş günü müddətində ümumi sığorta haqqı məbləği müqavilə ilinin başa çatmasına qədər qalmış vaxta mütənəsb şəkildə yenidən hesablanmaqla müqaviləyə müvafiq əlavə və dəyişikliklər edilməli və bununla əlaqədar ümumi sığorta haqqı məbləğində yaranan fərq həmin əlavə və dəyişikliklərin edildiyi tarixdən 3 iş günü müddətində ödənilməlidir.

6. Müqavilənin müddəti və qüvvədə olduğu ərazi

6.1. Müqavilə müddətsiz bağlanılır.

6.2. Müqavilə sığorta haqqının birdəfəlik və ya ilk hissəsinin ödənilməsi gün saat 24:00-da qüvvəyə minir.

6.5. Müqavilə üzrə verilən təminat həm Azərbaycan Respublikasının ərazisində, həm də ondan kənar sığorta olunanın əmək müqaviləsi və ya mülki-hüquqi müqavilə üzrə işləri, xidmətləri yerinə yetirməsi ilə əlaqədar baş verən bədbəxt hadisə və ya yaranan peşə xəstəlikləri hallarına şamil edilir.

7. Müqavilənin dəyişdirilməsi və ləğvi

7.1. Müqaviləyə 5.4-cü bənddə nəzərdə tutulmuş hallarla yanaşı, tərəflərin razılığı ilə digər hallarda da əlavə və dəyişikliklər edilə bilər.

7.2. Sığorta olunanların kateqoriyalarında və peşə riski dərəcəsində dəyişikliklər edildikdə, sığortalı belə dəyişikliklərin edildiyi tarixdən 7 iş günü müddətində sığortaçını müqavilədə müvafiq dəyişikliyin edilməsi üçün bu barədə məlumatlandırmalıdır.

7.2. Müqaviləyə aşağıdakı hallarda xitam verilir:

7.2.1. müqavilə ilinin sonuna azı 30 gün qalmış müqaviləyə xitam verilməsi barədə sığortaçının xəbərdar edilməsi şərti ilə sığortalının təşəbbüsü əsasında;

7.2.2. qanunvericiliyə uyğun olaraq sığortalı, hüquqi şəxsdirsə, ləğv edildikdə və ya onun fəaliyyətinə xitam verildikdə, fiziki şəxsdirsə, öldükdə;

7.2.3. sığortalının sığorta olunanla bağlanmış olduğu əmək müqaviləsinə, yaxud mülki-hüquqi müqaviləyə xitam verildiyi halda, həmin sığorta olunana münasibətdə;

7.2.4. qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş digər hallarda.

8. Sığorta riskləri

8.1. Bu müqavilə üzrə aşağıdakı risklər üzrə sığorta təminatı verilir:

8.1.1. işləri, xidmətləri yerinə yetirərkən sığorta olunanın bədən üzvlərinin, toxumalarının zədələnməsi ilə sağlamlığının qəflətən və kəskin pozulması halı (istehsalatda bədbəxt hadisə);

8.1.2. əlverişsiz və zərərli istehsalat amillərinin orqanizminə təsiri nəticəsində sığorta olunanın xroniki və ya kəskin xəstəliyi (peşə xəstəliyi).

9. Sığortalının hüquq və vəzifələri

9.1. Müqavilə üzrə sığortalının aşağıdakı hüquqları vardır:

9.1.1. qanunvericilikdə müəyyən olunmuş qaydada istehsalatda baş verən bədbəxt hadisələrin təhqiqatında iştirak etmək;

9.1.2. sığorta hadisəsinin baş verdiyi halda qanunvericilikdə müəyyən olunmuş qaydada sığorta olunanın müayinə olunmasında şəxsən və ya nümayəndəsi vasitəsilə iştirak etmək;

9.1.3. sığortaçıdan müqavilə üzrə hüquq və vəzifələrin izah edilməsini tələb etmək;

9.1.4. sığorta ödənişinin həyata keçirilməsindən imtina və ya onun məbləğinin azaldılması haqqında sığortaçının qərarından qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş qaydada şikayət etmək;

9.1.5. qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş digər hüquqları həyata keçirmək.

9.2. Müqavilə üzrə sığortalının aşağıdakı vəzifələri vardır:

9.2.1. Müqavilə ilə müəyyən edilmiş məbləğdə, qaydada və müddətlərdə sığorta haqqını sığortaçıya ödəmək;

9.2.2. sığorta olunanların kateqoriyalarında və peşə riski dərəcəsində dəyişikliklər edildikdə, belə dəyişikliklərin edildiyi andan 7 iş günü müddətində sığortaçını bu barədə məlumatlandırmaq;

9.2.3. sığorta hadisələrinin baş verməsinin qarşısının alınması sahəsində tədbirlər həyata keçirmək, habelə qanunvericiliyə uyğun olaraq təhlükəsiz əmək şəraitini təmin etmək;

9.2.4. qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada sığorta hadisələrinin araşdırılmasını təmin etmək;

9.2.5. sığorta haqqının hesablanmasına və ödənilməsinə, sığorta ödənişinin təyin edilməsinə əsas verən icbari sığortanın həyata keçirilməsi üçün zəruri olan və əldə edilməsi özündən asılı olan digər sənədləri sığortaçıya təqdim etmək;

9.2.6. yenidən təşkil olunması, ləğv edilməsi və ya fəaliyyətinə xitam verilməsi barədə sığortaçıya dərhal məlumat vermək;

9.2.7. sığorta hadisəsindən irəli gələn itkilərin azaldılması üçün tədbirlər görmək;

9.2.8. qanunvericilikdə və bu müqavilədə nəzərdə tutulmuş digər vəzifələri yerinə yetirmək.

10.Sığortaçının hüquq və vəzifələri

10.1. Müqavilə üzrə sığortaçının aşağıdakı hüquqları vardır:

10.1.1. qanunvericiliklə müəyyən olunmuş qaydada sığorta hadisələrinin araşdırılmasında iştirak etmək;

10.1.2. sığorta hadisəsi nəticəsində zərər çəkmiş sığorta olunanın peşə əmək qabiliyyətinin itirilməsinin müəyyənləşdirilməsi məqsədilə aparılan müayinədə iştirak etmək, belə müayinənin nəticələri ilə bağlı qərarla razı olmadıqda həmin qərarı qanunvericiliyə uyğun olaraq məhkəmədə mübahisələndirmək, yeni müayinənin keçirilməsini tələb etmək;

10.1.3. sığorta hadisələri üzrə məlumatı əldə etmək, yoxlamaq və zəruri hallarda səlahiyyətli dövlət orqanlarına sorğular vermək;

10.1.4. sığortalılardan, sığorta olunanlardan və faydalanan şəxslərdən sığorta hadisəsi ilə əlaqədar Qanuna uyğun olaraq zəruri sənədləri tələb etmək;

10.1.5. sığorta hadisələrinin baş verməsinin qarşısının alınması ilə bağlı tövsiyələr vermək;

10.1.6. qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş hallarda sığorta ödənişini həyata keçirməkdən imtina etmək;

10.1.7. qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş digər hüquqları həyata keçirmək.

10.2. Müqavilə üzrə sığortaçının aşağıdakı vəzifələri vardır:

10.2.1. sığorta ödənişinin Qanunla müəyyən edilmiş qaydada və müddətdə verilməsini təmin etmək;

10.2.2. sığorta ödənişinin həyata keçirilməsindən imtina haqqında qərar qəbul etdiyi halda sığortalıya, sığorta olunana və faydalanan şəxsə imtinanın səbəbləri barədə əsaslandırılmış yazılı bildiriş göndərmək;

10.2.3. qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş digər vəzifələri yerinə yetirmək.

11.Sığorta hadisəsi

11.1. Müqavilənin qüvvədə olduğu dövr ərzində işləri, xidmətləri yerinə yetirərkən bədən üzvlərinin, toxumalarının zədələnməsi ilə sağlamlığının qəflətən və kəskin pozulması və (və ya) əlverişsiz və zərərli istehsalat amillərinin orqanizminə təsiri nəticəsində xroniki və ya kəskin xəstəliyi nəticəsində sığorta olunanın peşə əmək qabiliyyətini itirməsi, yaxud ölümü sığorta hadisəsi hesab edilir.

11.2. Sığortalı sığorta hadisəsinin baş verməsi tarixindən 3 iş günü ərzində sığortaçıya bu barədə məlumat verməlidir;

11.3. Sığorta hadisəsi nəticəsində zərər çəkmiş sığorta olunanın peşə əmək qabiliyyətinin itirilməsi dərəcəsinin müəyyənləşdirilməsi məqsədilə müayinə edilməsi sığorta olunanın, sığortalının və ya sığortaçının müraciəti, yaxud qanunvericiliyə əsasən məhkəmənin qərarı əsasında səlahiyyətli dövlət orqanı tərəfindən həyata keçirilir.

11.4. Sığorta hadisəsi aşağıdakılar əsasında müəyyən olunur:

11.4.1. istehsalatda bədbəxt hadisə haqqında qanunvericiliklə müəyyən edilmiş formada tərtib olunmuş akt, yaxud istehsalatda bədbəxt hadisənin baş verməsi barədə məhkəmə qərarı;

11.4.2. səlahiyyətli dövlət orqanının istehsalatda bədbəxt hadisə və ya peşə xəstəliyi nəticəsində sığorta olunanın peşə əmək qabiliyyətinin itirilməsi dərəcəsinə təsdiq edən qərarı və ya şəxsin ölümü haqqında şəhadətnamə.

12.Sığorta ödənişi

12.1. Sığorta hadisəsi nəticəsində sığorta olunanın peşə əmək qabiliyyətinin itirilməsi ilə bağlı ona itirilmiş aylıq əmək haqqı əvəzində qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada hesablanan aylıq sığorta ödənişi verilir.

12.2. Aylıq sığorta ödənişi sığorta hadisəsi nəticəsində sığorta olunanın əvvəlki peşə əmək qabiliyyətinin itirilməsi dərəcəsinin səlahiyyətli orqan tərəfindən müəyyən edildiyi gündən verilir.

12.3. Sığorta hadisəsi nəticəsində zərər çəkmiş sığorta olunana əlillik növbəti müayinə müddəti göstərilmədən təyin edildikdə, ona qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada hesablanan aylıq sığorta ödənişi məbləğləri cəm halda birdəfəlik olaraq verilir.

12.4. Sığorta hadisəsi nəticəsində sığorta olunanın öldüyü halda qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada hesablanan aylıq sığorta ödənişi məbləğləri cəm halda birdəfəlik olaraq digər faydalanan şəxsə (şəxslərə) verilir.

12.5. Sığorta hadisəsi nəticəsində zərər çəkmiş sığorta olunanın müalicəsinə, əlavə qidalanmasına, dərman alınmasına, protezləşdirməyə, başqasının qulluğuna, sanatoriya-kurort müalicəsinə, xüsusi nəqliyyat vasitələrinə, başqa peşəyə hazırlanmasına çəkilən xərclərin əvəzinin ödənilməsi zərurəti yarandıqda və bu xərclərin əvəzini pulsuz almaq hüququnun qanunvericilikdə nəzərdə tutulmadığı halda ona əlavə sığorta ödənişi verilir. Əlavə sığorta ödənişi səlahiyyətli dövlət orqanının qərarında müəyyən olunmuş tarixdən və müddət ərzində verilir.

12.6. Sığorta ödənişinin təyin edilməsi sığortaçı tərəfindən faydalanan şəxsin tələbinə və səlahiyyətli dövlət orqanı tərəfindən müəyyən olunmuş siyahıda göstərilən sənədlərə əsasən həyata keçirilir. Sığortaçı sığorta ödənişini həyata keçirmək üçün digər sənəd tələb edə bilməz.

12.7. Sığorta ödənişini almaq üçün sığorta tələbi və müvafiq sənədlərin təqdim edildiyi tarixdən 10 iş günü ərzində (sığorta olunan öldükdə isə 2 iş günü ərzində) sığortaçı sığorta ödənişinin verilib-verilməməsi bəradə qərar çıxarır və bu bəradə faydalanan şəxsə rəsmi məlumat verir.

12.8. Sığorta olunan (onun öldüyü halda isə digər faydalanan şəxs) sığorta tələbini sığorta ödənişini almaq hüququ yarandıqdan sonra üç ildən gec təqdim etdikdə sığorta ödənişi bu tələbin verildiyi tarixdən əvvəlki üç il üçün ödənilir. Belə tələb üç il ərzində irəli sürüldükdə isə, sığorta ödənişi bu hüququn yarandığı gündən etibarən bütün dövrə şamil edilir.

13.Sığorta ödənişinin verilməsindən imtinanın əsasları

13.0. Sığortaçı aşağıdakı hallarda sığorta ödənişinin verilməsindən imtina edir:

13.0.1. sığorta hadisəsi sığorta olunanın həmin hadisənin baş verməsinə yönəldilmiş qəsdən etdiyi hərəkətlərinin nəticəsi olduqda;

13.0.2. sığorta hadisəsi sığorta olunanın əmək funksiyalarını icra edərkən alkoqollu içkilər, narkotik vasitələr və psixotrop, toksik və digər zəhərli maddələrin təsirindən sərxoş vəziyyətdə olması halında baş verdikdə;

13.0.3. Azərbaycan Respublikasının sığorta qanunvericiliyinə uyğun olaraq sığorta ödənişindən imtinanın digər ümumi əsasları mövcud olduqda.

14.Tərəflərin məsuliyyəti

Bu müqavilənin tələblərinə riayət edilməməsinə görə tərəflər mülki qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada məsuliyyət daşıyırlar.

15.Mübahisələrin həlli

15.1. Tərəflər arasında bu müqavilədən irəli gələn məsələlər üzrə yaranan mübahisələr ilk növbədə danışıqlar vasitəsi ilə, bu vasitə uğurla nəticələnmədikdə isə, qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş qaydada məhkəmə vasitəsilə həll edilir.

15.2. Sığortalı, sığorta olunanlar və (və ya) faydalanan şəxslər bu müqavilə üzrə hüquqlarının pozulduğunu hesab etdiyi hallarda bu barədə aşağıda göstərilən ünvana müraciət etməklə Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyinin Dövlət Sığorta Nəzarəti Xidmətinə şikayət edə bilərlər:

Dövlət Sığorta Nəzarəti Xidmətinin bu məqsədlə göndərilən müvafiq məktubunda göstərilən ünvanı və telefon nömrələri

16.Tərəflərin ünvanları, imzaları və möhürləri

SİĞORTAÇI

sığortaçının adı

sığortaçının ünvanı

imzalayan səlahiyyətli şəxsin A.S.A.

İmza: _____

M.Y.

SİĞORTALI

sığortalının adı

sığortalının ünvanı

imzalayan səlahiyyətli şəxsin A.S.A.

İmza: _____

M.Y.

açıq səhmdar cəmiyyəti ilə

siğortaçının adı

siğortalının adı

arasında bağlanmış _____ tarixli istehsalatda bədbəxt hadisələr və peşə xəstəlikləri nəticəsində peşə əmək qabiliyyətinin itirilməsi hallarından icbari siğorta müqaviləsinə Əlavə

S.s.	Siğorta olunanların adı, soyadı, atasının adı və ünvanı	Siğorta olunanın yaşı	Siğorta olunanın vəzifəsi (statusu) və kateqoriyası	Peşə riskinin dərəcəsi	Bir illik əmək haqqı fondu (manatla)	Siğorta məbləği (manatla)	Siğorta tarifi (%-lə)	Siğorta haqqı (manatla)
1								
2								
3								
...								
Ümumi siğorta məbləği (manatla)							Ümumi siğorta haqqı (manatla)	

SİĞORTAÇI

siğortaçının adı

imzalayan səlahiyyətli şəxsin A.S.A.

İmza: _____

M.Y.

SİĞORTALI

siğortalının adı

imzalayan səlahiyyətli şəxsin A.S.A.

İmza: _____

M.Y.

